

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/318/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112202758
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6112202758.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi F. T., nar. XX.X.XXXX, bytom P., E. I. XX/XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Igor Šafranko, advokát, ul. Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 2.048,04 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/108/2012-79 zo dňa 4.7.2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým zaviazal navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na náhrade trov konania sumu 65,94 € na účet právneho zástupcu advokáta JUDr. Igora Šafranka č. ú. XXXXX-XXX/XXXX, VS XXXXXX v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia p o t v r d z u j e .

Navrhovateľ nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Vo zvyšnej časti zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

odôvodnenie:

Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením konanie zastavil; rozhodol, že navrhovateľovi sa vracia časť zaplateného súdneho poplatku v sume 115,87 € cestou Daňového úradu Bratislava, so sídlom Ševčenkova 32, Bratislava a zároveň zaviazal navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na náhrade trov konania sumu 65,94 € na účet právneho zástupcu advokáta JUDr. Igora Šafranka, č. ú. XXXXX-XXX/XXXX, VS XXXXXX a to v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že konanie bolo zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu navrhovateľom. Nakoľko k zastaveniu konania došlo pred prvým pojednávaním, súd podľa ust. § 11 ods. 3 a 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov vrátil navrhovateľovi súdny poplatok za návrh v sume 115,87 € (pôvodný súdny poplatok 122,50 € krátený o sumu 6,63 €) prostredníctvom miestne príslušného Daňového úradu Bratislava. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) ak niektorý z účastníkov zaviniel, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy, v spojení s § 150 ods. 1 O.s.p.. Nakoľko navrhovateľ zobral návrh späť až po vznesenej námietke premlčania vedľajším účastníkom a opatrovníkom odporcu, navrhovateľ je povinný nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi vo výške 65,94 €.

Proti výroku uznesenia, ktorým prvostupňový súd zaviazal navrhovateľa na úhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhovateľ má za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva.

Uviedol, že sa nemôže brániť proti vstupu združenia do konania za účelom ochrany spotrebiteľa, avšak nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Má za to, že v danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Odvolateľ má podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR vedomosť o tom, že združenie má v radoch členov, ktorí majú právnické vzdelanie. Zastáva názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, a na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať použitím ust. § 150 O.s.p. a v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia iných súdov. Podotkol, že z rozhodnutia nie je zrejmé, akým spôsobom sa právny zástupca oboznámil so spisovým materiálom a taktiež uviedol, že vyjadrenia právneho zástupcu v konaní sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach a zdôraznil aj to, že uvedené úkony má prioritne vykonávať samotný vedľajší účastník. Na základe uvedeného odvolateľ navrhol, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu v časti výroku o trovách konania zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznáva. Spolu s odvolaním si navrhovateľ uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,12 €.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., odvolaním napadnutý výrok uznesenia okresného súdu o trovách konania podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. V odvolaní nenapadnutej časti zostalo uznesenie okresného súdu nedotknuté.

Navrhovateľ sa návrhom vo veci samej zo dňa 23.1.2012 domáhal voči odporcovi zaplata 2.048,04 € s príslušenstvom z titulu porušenia zmluvných povinností (neplnil v stanovených termínoch splátky) zo Zmluvy, ktorú odporca uzatvoril s právnym predchodcom navrhovateľa. Podaním doručeným okresnému súdu dňa 23.2.2012 oznámil svoj vstup do konania vedľajší účastník (na strane odporcu) - Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov. Následne podaním doručeným okresnému súdu dňa 7.5.2012 oznámil svoj vstup do konania ďalší vedľajší účastník (na strane odporcu) - OZ právna pomoc spotrebiteľom, Košice, ktorý však 15.5.2012 oznámil na výzvu súdu, že na svojom vstupe do konania netrvá. Vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov vo vyjadrení doručenom okresnému súdu dňa 18.6.2012 vzniesol námietku premlčania a zároveň si vyčíslil trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 237,38 €. Na základe uvedeného podaním doručeným okresnému súdu dňa 3.7.2012 navrhovateľ vzal svoj návrh na začatie konania späť.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Pre správne rozhodnutie v tomto konaní je preto potrebné primárne zodpovedať na otázku, či Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove (resp. vo všeobecnosti akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám,

na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1, ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania.

Z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p. vyplýva, že: „V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.“

Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p.. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť záver, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konanie realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V danom prípade došlo k zastaveniu konania preto, že navrhovateľ pred začatím pojednávania vo veci samej zobral návrh v plnom rozsahu späť z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane odporcu.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak bolo konanie zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že ak došlo k zastaveniu konania, v zásade žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Možnosť, aby niektorému z účastníkov konania bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania nastáva až vtedy, ak sú v danom prípade zastavenia konania splnené podmienky uvedené v ustanovení § 146 ods. 2 O. s. p.. Ustanovenie druhého odseku § 146 O. s. p. je v pomere k prvému odseku špeciálnou úpravou a preto súd, ktorý o trovách konania rozhoduje, musí v prvom rade skúmať existenciu procesných podmienok uvedených v druhom odseku citovaného ustanovenia a v prípade, ak zistí existenciu týchto podmienok, musí o trovách konania rozhodnúť podľa druhého odseku, teda musí uložiť niektorému z účastníkov konania povinnosť nahradiť trovy konania (ak trovy konania vznikli a ak boli riadne uplatnené).

Ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p. ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie v zmysle tohto ustanovenia je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska. Preto, ak v tomto prípade vzal navrhovateľ návrh voči odporcovi v celom rozsahu späť, pričom z obsahu spisu je nesporné, že tak urobil z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane odporcu, možno konštatovať len jediný záver a to, že predmetný návrh navrhovateľa bol podaný (objektívne) nedôvodne a že k jeho späťvzatiu došlo

v dôsledku jeho procesného zavinenia. Preto mu podľa prvej vety § 146 ods. 2 O. s. p. vznikla povinnosť uhradiť odporcovi a (z vyššie uvedených dôvodov) i vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania, ktorých súčasťou sú i trovy právneho zastúpenia.

Z uvedeného odôvodnenia vyplýva, že okresný súd rozhodol vecne správne, keď zaviazal navrhovateľa k povinnosti zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov prvostupňového konania, ktoré de facto predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia. Samotnému odporcovi žiadne konkrétne trovy prvostupňového konania nevznikli a preto nebol dôvod, aby okresný súd rozhodoval o náhrade trov odporcu.

Pretože odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a navrhovateľ v odvolaní nenamietal, resp. kvalifikovaným a konkrétnym spôsobom nespochybnil správnosť výpočtu vedľajšiemu účastníkovi priznaných trov konania, resp. trov právneho zastúpenia, odvolací súd sa touto otázkou (výškou priznaných trov konania) nezaoberal.

Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že navrhovateľ v odvolaní síce navrhoval, aby vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nebola náhrada trov konania podľa ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. priznaná, avšak neuviedol žiadne konkrétne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by boli relevantným dôvodom na to, aby úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhrada trov konania nebola výnimočne priznaná (§ 150 ods. 1 O. s. p.) a taktiež jeho pozornosti ušlo, že prvostupňový súd ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. aj uplatnil pri konečnom rozhodnutí o výške trov konania.

Nemožno súhlasiť ani s argumentom navrhovateľa, ktorým spochybňoval nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka (zastúpeného advokátom), v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatňovaného nároku bolo vo svojej podstate dôvodom späťvzatia návrhu a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

Odvolaním nenapadnuté výroky uznesenia okresného súdu o zastavení konania, o vrátení časti zaplateného súdneho poplatku a nepriznaní náhrady trov konania navrhovateľovi zostali nedotknuté (§ 206 ods. 3 O. s. p.).

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporca i vedľajší účastník na strane odporcu boli v odvolacom konaní úspešní a preto im podľa vyššie citovaných ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Ani jeden z nich si trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani im žiadne konkrétne trovy odvolacieho konania nevznikli a preto odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania odporcu ani vedľajšieho účastníka na strane odporcu nerozhodoval. Navrhovateľovi, ktorý si síce trovy odvolacieho konania uplatnil, avšak v odvolacom konaní úspešný nebol, právo na náhradu trov v odvolacom konaní nevzniklo.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné